

Handleiding voor het gebruik van litterati (meck/juli 2020)

Gelukkig zijn er veel mensen die zich storen aan zwerfafval op straat en het oprapen. Door ook te registreren hoeveel en wat je oprapt, draag je bij aan een structurele oplossing voor het probleem. De app *litterati*, die wereldwijd door vele mensen wordt gebruikt, helpt om het afval dat je oprapt te tellen, te lokaliseren en te registreren. **Met de aldus verzamelde data is onder meer nu bereikt dat er statiegeld op kleine plastic flesjes komt.**

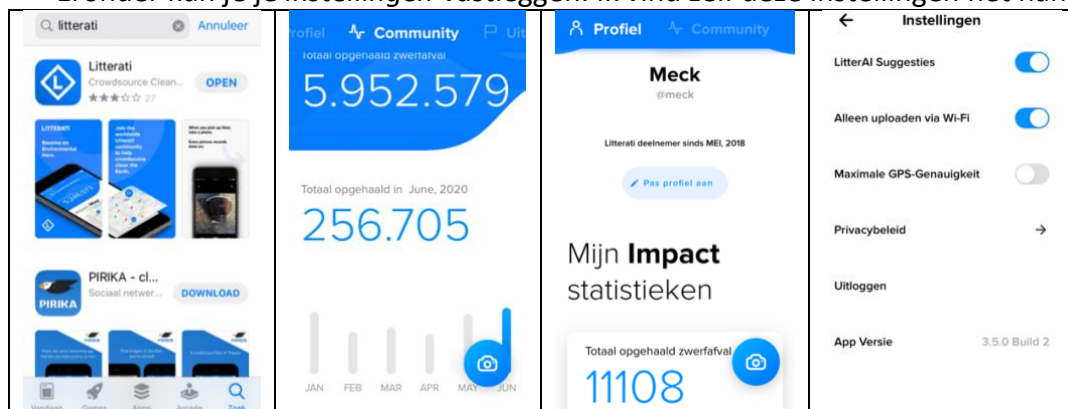
Kijk bijvoorbeeld eens op de website van Dirk Groot (*Zwerfinator*) of *gocleandeliemers*.

Maar er liggen (bij mij) veel meer blikjes dan flesjes op straat. En dat zal met het statiegeld voor flesjes alleen maar toenemen. Er is dus nog werk aan de winkel. Doe je mee?

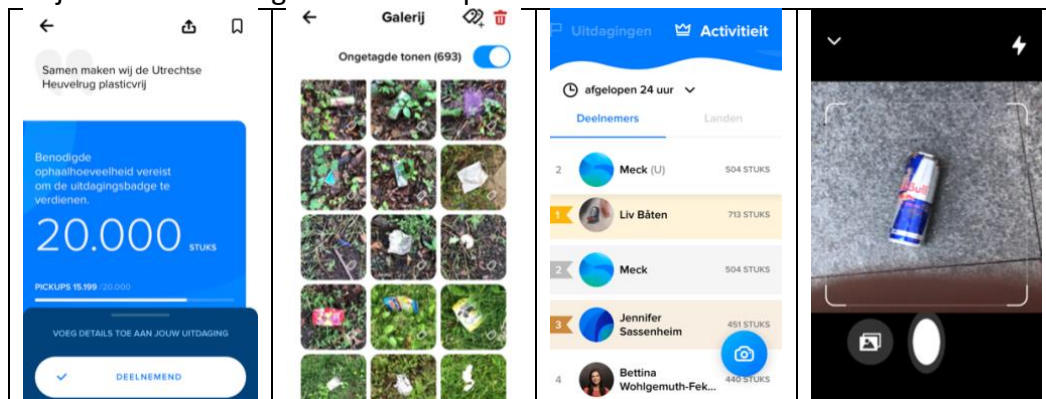
Hieronder een handleiding voor de litterati-app. Gebruik je die al, kijk dan aan het eind van dit document, hoe je handig zonder tijdsverlies kan rapen én foto's maken.

De app litterati.

- Download de app litterati op je mobiele telefoon en schrijf je in met een gebruikersnaam en wachtwoord. (Op het scherm dat verschijnt, kun je zien hoeveel er al is opgehaald. Per juli 2020 bijna 6 miljoen!)
- Scrol naar rechts en je ziet (links) je eigen profiel met score en verspreidingskaart.
- Eronder kun je je *instellingen* vastleggen. Ik vind zelf deze instellingen het handigst.

- Ook kan je je aansluiten bij een *uitdaging*, of er een maken. Ik doe mee aan Utrechtse Heuvelrug PlasticVrij met als doel 20.000 stuks voor het eind van het jaar. (We zitten al op 15.000, stand van zaken juli 2020)
- Als je foto's hebt gemaakt, komen die onder *Galerij*.
- Als je terugscrolt en naar het rechterscherm gaat, zie je uitdagingen en verder rechts je eigen score en de topscoorders van die dag (7 dagen, etc.) per persoon of per land. Laat je niet ontmoedigen door de topscorers. Ook 10 of 20 stuks tellen mee.

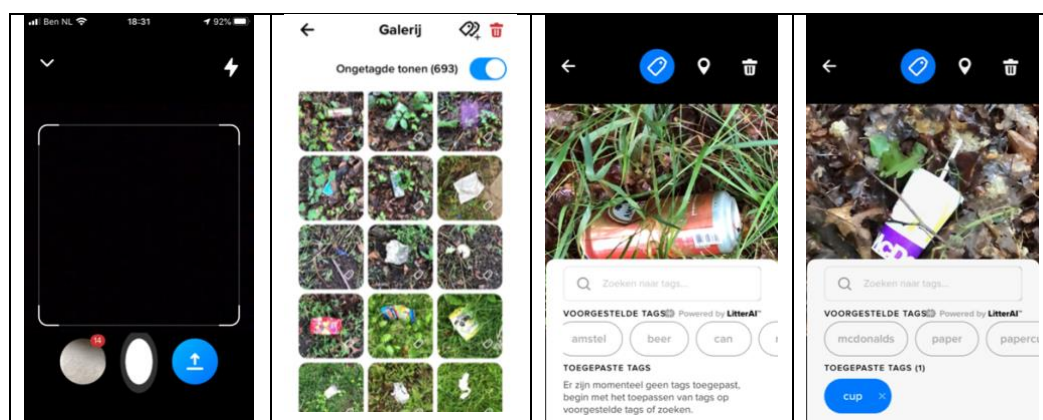
Aan de slag in het veld.

- Zet je mobiel op *locatievoorzieningen aan*, dan krijg je mooie kaartjes waarop te zien is, waar je het afval hebt opgeraapt, zie je profielpagina en klik op het kaartje. (Als je locatie niet aanzet, komen alle hits op het adres waar je verbinding maakt met wifi.)
- Pak je grijper en zak of tas en ga op pad.
- Open de app en druk op het fototoestel. Je kunt nu foto's maken van het op te rapen afval door op de witte stip te drukken, of door te drukken op de hard-zachtknop van je mobiel. (Zie verderop bij "tips voor het rapen".)

Als je genoeg hebt geraapt, kun je thuis de foto's bekijken en *taggen*, dat is registreren of je een plasticwikkelt, een stuk papier, een blikje, of koffiebeker b.v. hebt geraapt.

Het taggen.

- Als je thuis (bij wifi) bent, open je de app, druk je op camera en druk je op de blauwe knop met het pijltje naar boven. De foto's worden geladen naar een externe site. (Ze nemen dus geen ruimte in op je telefoon.) Soms werkt het niet meteen, druk dan bij instellingen de wifilaadknop een keer uit en weer aan. Neem een kop koffie of thee.
- Als het laden voltooid is, ga je naar *galerij*.
- Druk op de eerste foto. Er verschijnen dan suggesties voor het taggen. Zijn die juist, klik ze dan aan, en scrol naar de volgende foto. Zijn ze niet goed, typ dan de eerste letter(s) van de tag(s) die je wilt hebben (bijvoorbeeld c.i.g. voor cigarettedepack), klik ze aan zodra ze verschijnen en klik op gereed.
- Scrol naar de volgende foto. Enzovoort.

Als je het taggen te veel gedoe vindt, laat dat je dan niet tegenhouden om litterati te gebruiken. Alleen al de registratie op een bepaalde locatie van een stuk zwerfafval is nuttig. Er zijn officiële handleidingen voor het taggen (zie box op de volgende pagina). Met de volgende tags kom ik een heel eind:

- Can, aluminum/metal, eventueel + merk (amstel, heineken, redbull, fanta, als het al te zien is),
- plastic, wrapper (voor alle snoep- en snackverpakkingen),
- paper of plastic, cup (voor de koffiebekertjes, en mc donald bekers),
- bottle (glass of plastic),
- drinkcarton (bv wicky), cigarettepack (Marlboro)
- piece, plastic, paper, aluminum, styrofoam voor al die losse stukjes waarvan je niet weet waarvoor het ooit heeft gediend.

Het doel wat mij betreft is: minder plastic in het milieu, minder zwerfafval, statiegeld op blikjes. Dat wil ik inzichtelijk en meetbaar maken.

De 'officiële' tag-voorschriften zijn:

- **Type** (de verzamelnaam van wat het is)
Bijvoorbeeld: can, bottle, bag, pack, wrapper etc, indien onduidelijk: piece
- **Grondstof**: bijvoorbeeld: plastic, metal, wood, plastic, aluminum etc
Noteer het meest schadelijke als het uit meerdere soorten bestaat
- **Soort**: wat zat er in of wat is het precies
Bij verpakkingen: water, soda, cookie, candy, beer etc, bij andere dingen: spoon, fork, carpart, glove etc
- **Merk**: Spreekt voor zich, bij voorkeur de fabrikant en niet het label

Via de link: <https://partners.admin.litterati.org/dashboard> kun je, als je dat leuk vindt, je vondsten op allerlei manieren in beeld brengen in statistieken en kaarten.

Tips voor het rapen

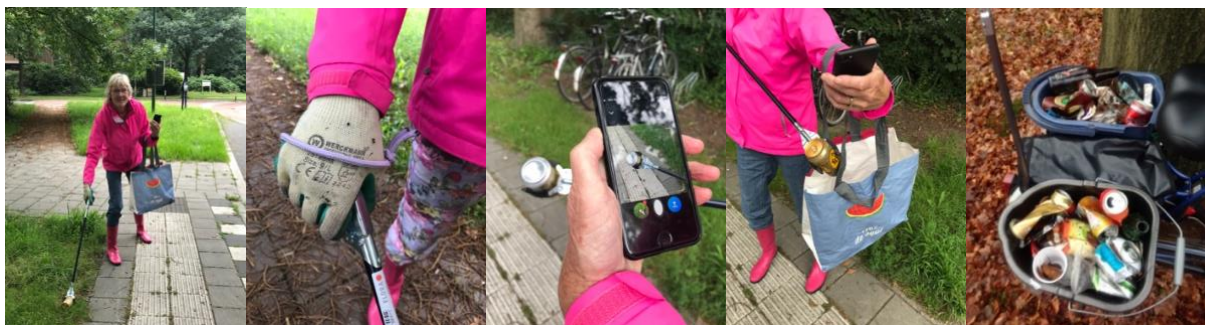
Met een paar handigheidjes kost het maken van foto's tijdens het rapen geen extra tijd!!

Wat neem je mee: grijper, je opgeladen mobiele telefoon, een rechter handschoen en een grote, brede, stevige kunststof draagtas (Action, Lidl, AH, Ikea). Door zo'n tas te gebruiken in plaats van een plastic vuilniszak (met draagring) heb je je linkerhand vrij voor de foto's. Zo'n brede tas kan je bovendien wat open laten staan, zodat het afval er makkelijk met de grijper in te leggen is.

- Hang de tas aan je linkerarm.
- Zet je fototoestel op de litterati-fotografeerstand en neem hem in je **linkerhand, zodanig dat je met je duim op de hard-zachtknop kan drukken.**
- De handschoen draag je rechts en je neemt de grijper (met bandje op de pols) in je rechterhand. Met de handschoen kan je zo nodig iets met de hand oprapen, de grijper blijft aan je pols hangen.
- Pak nu met de grijper het stuk afval.
- Houd het voor de telefoon en klik met je linkerduim voor de foto. Daarna stop je het afval in de tas. (Blikjes en flesjes tevoren even omkeren om ze leeg te maken.)

Doordat je een grote tas met een brede opening gebruikt, kan je thuis met de grijper makkelijk de blikjes en grote stukken plastic eruit halen en in de pmd-bak doen, alvorens de rest in de restafvalkliko te deponeren. Dat is wél wat extra werk, maar vooruit..

Als ik met de fiets ga rapen, heb ik twee langwerpige plastic emmers in mijn fietstassen om het afval in te doen.

Verder: werk langs de weg tégen het verkeer in en draag iets opvallends, een geel of oranje hesje voor de veiligheid, draag laarzen en een spijkerbroek (bij nat gras en brandnetels) en: **Geniet van je schoongemaakte straat.**